

Megyei pártküldöttség utazott Újvidékre

Hétfőn, tegnap délelőtt a Vajdasági Kommunista Szövetség Tartományi Bizottságának meghívására Jugoszláviába utazott az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának küldöttsége. A testvéri kapcsolatok keretében Újvidékre látogató delegáció vezetője Papp József, a me-

gyei pártbizottság titkára. Tagjai: Hadobás Katalin, a megyei pártbizottság tagja, a HODIKÓT munkása, Puskás László, a szentesi járási pártbizottság első titkára. A küldöttséget a rőszei határállomáson dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára búcsúztatta.

Szegedi tanács delegáció Turkuban

A testvérvárosi kapcsolat keretében — Turku tanácsának meghívására — Finnországba utazott a Szeged városi tanács végrehajtó bizottságának háromtagú delegációja. Tagjai: Török József, az MSZMP városi bizottságának első titkára, a városi tanács vb tagja, Bányné dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese és Takács Máté főépítész a tanács végrehajtó bizottságának tagja.

A küldöttség tagjai részt vesznek a látogatásukkal egyidőben megrendezett szegedi képzőművészeti kiállítás megnyitóján is. A delegációt november 22-én, vasárnap délelőtt a Ferihegyi repülőtérén Papp Gyula, a városi tanács elnöke búcsúztatta.

Megmérni és megmérteni

Magánbeszélgetésekben és közéleti fórumokon egyaránt sok szó esik mostanában a pártmunkáról. Elérkezett a hagyományos évvégi számadások ideje. November 15. és december 15. között sor kerül az alapszervezetekben az 1981. évi politikai munkát értékelő beszámoló taggyűlésekre. Alapvető céljuk ezeknek a Központi Bizottság titkárságának határozata szerint, hogy foglalkozzanak a kommunista közösségek a XII. kongresszus határozatai és az idej népgazdasági terv végrehajtásának helyi tapasztalataival. A párttagok munkatanácskozásain azt mérlegelik, mi az, amivel a kommunista hozzájárultak a gazdaságpolitikai tervek megvalósításához, az eredmények eléréséhez, mi az, amiben a követelményekhez mérten elmaradtak, mely területeken és hogyan lehet napjaink megújuló igényei szerint magasabbra emelni a mércét a pártmunkában. Nagyon fontos a kritikus és önkritikus értékelés, továbbá a hogyan tovább mikéntjének meghatározása.

Tapasztalatok igazolják: a taggyűlések sikerének feltétele, hogy valamilyen nyí párttag a megmérni és megmérteni közös szándékával vegyen részt az eszmecsereben. Az alapszervezetek munkájának megítélése csakis tagjainak reális, egyéni önértékelése révén lehet a valószínűsítő. Ezért nagy jelentőségű a taggyűlések előkészítésében a párttagokkal folytatott személyes beszélgetés, a

partisportok ilyen célú tanácskozása. Ilyenkor személyre szólóan értékelődik a pártmunka. A mindennapos, alapvető feladatokat és azok teljesítését vizsgálják meg közvetlenül és őszintén. Mit tettünk, vagy éppen mulasztottunk a pártmegbízásokban, a személyes agiotációban, az utánpótlás nevelésében, a napi munkánkban és életvitelünkben? A kommunisták munkájának, magatartásának nyílt, kényesítőn vizsgálata, a mindennapi élet jelentőségeinek alapos és konkrét elemzése teremt meg hosszabb távon is a jó politikai, munkahelyi légkört, az előbbre haladás egyik alapvető feltételét.

Fontos, hogy ezekben a számvetést készítő napokban a szegedi üzemek, közös gazdaságok, intézmények pártvezetőségei — az olajiparban vagy a textilművekben, a szalámi gyárban vagy a biológiai kutatóintézetben, a termelőszövetkezetekben egyaránt — az egyéni beszélgetések és a partisportok során olyan ösz-

A beszámoló taggyűlésekben minden párttag fejtsse ki véleményét a párt politikájának megvalósulásáról, az alapszervezet munkájáról. S tegyen javaslatokat annak hatékonyabbá tételére, hogy fokozódjék a kommunista közösségek belső egysége, felelősségérzete és cselekvőkészsége. Szabó Magdolna

Hazánk társadalmi átalakulásáról

Történelem, magyar és világnézetünk alapjai tananyagokat tanító pedagógusok részére hat előadásból álló sorozatot rendez a Csongrád megyei Továbbképzési és Módszertani Intézet népi demokráciák történetéről. Tegnap, hétfőn délután tartották a második programot. Dr. Kulcsár Kálmán akadémikus, az MTA szociológiai kutató in-

tezetének igazgatója tartott előadást Szegeden, a Csongrád megyei tanács oktatási és továbbképzési intézetben Társadalmi átalakulások hazánkban a felszabadulástól címmel. Dr. Kulcsár Kálmán fogadta dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára. Megbeszélést folytattak időszerű társadalmi politikai kérdésekről.

Fedőneve: HA-8-D-F

— Helén, Antal, 8, Dénes, Ferenc hívja Helén, Antal, 8, Károly, Cézár, Sándor... A laikus számára varázsigeként hangzó hívásra távoli zörejt, sőt, beszélőfözlány tör be az éter hullámain a rádióadó-vevővel és más „boszorkányos” műszerekkel felszerelt kis szobába. Aztán egyszerre csak jelentkezik Helén, Antal, 8, Károly, Cézár, Sándor, azaz, mint ahogy később Tiszaközi Attila, a szegedi Volán rádióklubja iránymérő szakosztályának vezetője mondja: egy vásárhelyi kollektív állomás.

Alföldi József felvétele

Indulás előtt egy kis útravaló jó tanács Deák Jánostól

— És a „varázsigé” első része mit takar? — A Helén, Antal, 8, Dénes, Ferenc, pontosabban a HA-8-D-F, az Attila hívőjele, vagyis: neve az éterben. A HA Magyarországot jelent, a 8 a közélet jelzi, a D Csongrád megyét, az F pedig Attila egyéni azonosító jele.

Ezt már Deák János, a megyei rádióamatőrök irányítója mondja, aki egyszerű tagként, társadalmi munkában istápolja a Volán rádióklubját.

Mielőtt tanyát vertünk Tiszaközi Attila világhoz szóló kis birodalmában, a város körülbelül tőlés Tápe felől részén találkoztam velük. Stopperorárával a kezükben irányították a rádióiránymérő szakosztály tagjainak tevékenységét.

Kondíciódzést tartunk. Muszáj, hogy ne merevedjenek le a lányok, hiszen a magyar válogatott tagjai — újságolták.

A rádióiránymérés kondíciódzést is igényel?

Igen. És még sok más. Tulajdonképpen nevezhetnénk egy logikai játékkal összekötött fizikai és technikai sportnak. Lényege, hogy a versenyző egy több négyzetkilométer nagyságú erdős, bokros, ismeretlen területen elrejtett öt adó közül hárommal a legrövidebb idő alatt megtalálja. Ehhez nem elég csupán jól futni és mérni; a döntéshez szükséges gyors észjárás, fejlett tájékozókészség, a célhoz vezető legrövidebb út helyes megválasztása nélkül a leggyorsabb versenyző is lemarad. De persze míg a versenyig eljut valaki, sok mindennel meg kell ismerkedjen. Mindenekelőtt magával a sportággal, a szakosztályban folyó tevékenységgel, a morzejelekkel, a térképvásással, az iránymérőkészülék kezelésével. Mind ez párosul a fizikai felkészüléssel, és mikor minden-

együtt van, csak akkor kezdődik a mérés tanulás...

— Nem is olyan könnyű ez a sportág...

Nem, és még nehezebb eredményesen csinálni — vélekedik Deák János. — Ehhez olyan megszálott szakosztályvezető kell, mint Tiszaközi Attila, aki a saját szép szenvedélyét át tudja plántálni a gyerekekbe. — És olyan tehetséges lányok, fiúk, mint Tóth Aranka, Gönczi Éva, Paskuly Mátyás, Hajnács Tamás és Zoltai Mónika, akikbe át lehet plántálni a szenvedélyt. Nélkülük nem sokra mentem volna — fűzi hozzá a szakosztályvezető.

A Volán rádióklub-iránymérő szakosztálya 1980 elején létesült. Akkor, hét tagja volt, most tizenketten vannak — 12—16 éves lányok, fiúk, akik a viszonylag rövid idő alatt országos hírnevet szereztek a szakosztálynak. Tóth Aranka egyéniben már tavaly első lett az országos úttörő bajnokságon, és ugyanott Gönczi Évával megnyerték a csapatbajnokságot is. Ezt követően a szakosztály összteljesítményével elnyerte a Szeged Kupát, majd Gönczi Éva a felnőtt bajnokság leánykategorijában országos bajnok lett, Hajnács Tamás pedig tagja volt a serdülőkoriak versenygyőztes csapatának.

1981-ben ismét számos dobogós helyezést, kiváló eredmény fémjelzete a szakosztály tagjainak tevékenységét. Az országos úttörő bajnokságon részt vevő negytagú megyei csoportban három volános volt: Tóth Aranka, Zoltai Mónika és Paskuly Mátyás. Itt Tóth Aranka egyéniben harmadik lett, Zoltai Mónikával pedig csapatversenyben a második

helyen végeztek. Paskuly Mátyás a harmadik helyezést elért csapatnak volt tagja. Ismét a szakosztály nyerte a Szeged Kupát is, és Tóth Aranka és Gönczi Éva tagja lett a magyar válogatottnak. Júliusban a Szovjetunióban megrendezett Testvériség-Barátság nemzetközi RIM-versenyen a serdülőlányok kategóriában öt képviselték Magyarországot. (Csapatversenyben az ötödikek lettek.)

A külföldi szereplést ismét hazai bajnokság követte. Itt Tóth Aranka leánykategorijában a rövidhullámú egyéniben országos bajnokságot nyert, Gönczi Éva pedig harmadik helyezést ért el. De emellett itt is, csakúgy, mint az URH-kategorijában, csapatbajnokok lettek.

Örülünk a sok sikernek, és mi tagadás, valamennyien büszkék vagyunk a mi szakosztályunkra — mondja Tiszaközi Attila. — De azt is tudjuk: eddigi eredményeink a lányok válogatott tagsága kötelez. Eppen ezért a téli hónapokat a jövő évi versenyekre való komoly felkészülés időszakának tekintjük.

Izsák András

Játékok

Összerakható városok

A művészeti összerakó játékok régiója ismert és közkedvelt szórakozása gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. Fejleszti a logikai készséget, bővíti a látáskultúrát, az ismereteket. A Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata népszerű összerakó játékok közül tízféle, egyenként 240 darabból álló sorozatot 125 forint helyett 80 forintot áron hozott forgalomba a közlegő decembri ünnepek előtt. Az ismeretterjesztést szolgáló játékok között a magyar képzőművészetet Than Mór, Wagner Sándor, Pekéri István, Ferenczy Noémi alkotásai képviselik.

November végétől árusítják országwide a Triál játékboltjaiban a 480 darabból álló Budapest-látkép, Látkép az Erzsébet-híddal, valamint a Budapest, Városliget—Vajdahyud vára című város-történeti érdekességeket tartalmazó játékokat, a 480 darabos művészeti játékok között Kiss Bálint: Dobó Katika című alkotása szerepel, a 960 darabból álló művészeti összerakó játékok egyike pedig Konsztantinosz Bolinachi: A lissai tengeri ütközet című műve. A 480 darabból álló sorozatok irányára 150, a 960 darabos játékoké pedig 260 forint.

Védett fák

A műemlékekben gazdag Kőszeg város belterületén, a házak udvaraiban is sok védett fa található. Legutóbb például az Árpád tér 13. szám alatti belterületi ingatlanon levő törökgyörgyfa és környezetét nyilvánították védetté. A törökgyörgyfa Kis-Azsiában, a Balkánon, a Vaskapu környékén őshonos

fafaj. Hazánkban ma már csak a parkokban ismert. A közlegő törökgyörgyfa 85 centi átmérőjű és 22 méter magas. Alakja, koronája szabályos, mérete és ritkasága indokolta a védetté nyilvánítását. A városban nagy gondot fordítanak a természetvédelmi helyekre.

Útmutatások a joggyakorlatnak

A Legfelsőbb Bíróság teljes ülése

Hétfőn a legfőbb bírói fórum székházában a Legfelsőbb Bíróság teljes ülést tartott. Ezen részt vett Katona Imre, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára, az Igazságügyi Minisztérium és a Legfőbb Ügyészség vezetői. Ott voltak a megyei bíróságok elnökei, a jogtudomány és a jogászszervezetek képviselői.

Ezúttal a teljes ülés két különböző szakterület, a büntetőjogi és a polgári jogi ítélezés egységét elősegítő irányleveltervezetek megválasztását tűzte napirendjére. A két iránylevel célja azonos: az ember védelme, életének, testi épségének, valamint nem vagyoni értékének megvédése. A teljes ülésen megvitatták és elfogadták a Legfelsőbb Bíróság 15. számú iránylevelét az élet és testi épség büntetőjogi védelméről, valamint a 16. számú iránylevelét a nem vagyoni kárért való felelősségről.

Az élet védelméről szóló új iránylevel eligazítást ad az élet és testi épség elleni bűncselekmények elhatárolására, az emberölés minősített esetét, a jogos védelem és a büntetékiszabás kérdéseiben.

A büntetékiszabással kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a törvény szigorát kell alkalmazni az élet elleni, vagy azt veszélyeztető különösen súlyos bűncselekmények elkövetőivel szemben. Ilyennek kell tekinteni az útonálló, garázda indítékú elkövetett és a társadalmi közfelháborodást kiváltó, élet elleni szándékos bűncselekményeket.

A Polgári Törvénykönyv módosításáról szóló törvény 1978-ban bevezette a nem vagyoni kárért való felelős-

seget. Ennek megfelelően a károsító köteles megtéríteni a károsult nem vagyoni kárát, ha az a károsultnak a társadalmi életben való részvételét, vagy életét tartósan, illetve súlyosan meghiúsítja. Ugyanígy, ha a jogi személynek a gazdasági forgalomban a részvételét hátrányosan befolyásolja. Az iránylevel többek között rámutat arra, hogy a nem vagyoni kárért a felelősség csak súlyos, nem vagyoni hátrányok okozása esetében állapítható meg, s a kártérítés összegét gondos mérlegeléssel, kellő mértékartással kell meghatározni. Nincs akadálya annak, hogy a bíróság a nem vagyoni kárt járadék formájában ítélje meg. Az iránylevel kifejti, hogy a nem vagyoni kártérítésre való jog nem száll át a jogosult örököseire. A Polgári Törvénykönyv jogi részére is lehetőséget ad nem vagyoni kártérítési igény érvényesítésére, ilyenkor is figyelembe kell azonban venni, hogy a kár megítélésére csak súlyos, jelentős hátrány okozása esetében kerülhet sor.

A teljes ülésen az iránylevel vitájában felszólaltak bírák, és a jogélet más képviselői. A hozzászólók többek között felhívták a figyelmet az életveszélyt okozó testi sértések szaporodására, s felvetették annak elhatárolását az emberölés kísérletétől. A nem vagyoni kárról szóló iránylevel vitájában szó volt az Állami Biztosító felelősségéről, és annak mértékéről abban az esetben, ha a károsult biztosított is volt.

A bíróságokra kötelező iránylevel szövegét a Magyar Közlöny teljes terjedelmében közölni fogja.